

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Rob Evelein	Datum	5 januari 2026
E-mail	r.evelein@utrecht.nl	Kenmerk	34016453/20251204/RE
Type brief	Actualiteit	Onderwerp	Start planproces Wind Lage Weide
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Energie en Klimaat

Geachte leden van de raad,

Utrecht wil een duurzame stad zijn. Daarom werken we aan een toekomstbestendig energiesysteem dat voor iedereen een betaalbare, betrouwbare en duurzame energievoorziening biedt. In dat systeem sluiten elektriciteit, warmte, opwek en opslag goed op elkaar aan. We willen zoveel mogelijk lokale duurzame energie opwekken, helpen inwoners en ondernemers met energie besparen en maken de infrastructuur klaar voor duurzame energie. Zo blijft Utrecht een fijne en gezonde stad, nu en in de toekomst.

Windenergie hoort bij deze opgave. Omdat Lage Weide in 2024 is aangewezen als kansrijk gebied voor windenergie, hebben we onderzocht of windmolens hier haalbaar zijn. In deze brief informeren wij u over het onderzoek en onze vervolgstap om het planproces voor wind op Lage Weide te starten, waarin we de verschillende belangen zorgvuldig gaan afwegen.

Haalbaarheid van windmolens

Na vaststelling van de Beleidsnota Opwekgebieden voor Schone Energie in Utrecht door de raad (dec, 2024), hebben we eerst onderzocht of er binnen het bedrijventerrein Lage Weide genoeg ruimte is voor windmolens. We hebben bekeken waar windmolens ruimtelijk mogelijk zijn op basis van de regels voor geluid, afstanden tot woningen en de ruimte die nodig is voor veilige en verantwoorde plaatsing.

Vier mogelijke hoogtes van windmolens zijn verkend: 90, 150, 210 en 255 meter tiphoogte (hoogste punt dat de wiek van een windmolen bereikt). Hoe groter een windmolen is, hoe meer energie deze opwekt. Daardoor kan één hoge windmolen vaak meer stroom leveren dan meerdere kleine samen. Drie gebieden op Lage Weide zijn mogelijk voor windenergie: tussen de Isotopenweg en het Uraniumkanaal, aan de rand van de plas van Lage Weide en in beperkte mate bij de Energiehaven. Tussen de Isotopenweg en het Uraniumkanaal zijn de windmolens tot op zekere hoogte verenigbaar met activiteiten van bedrijven. Aan de plas zijn alleen de randen geschikt, omdat een windmolen in de plas technisch ingewikkeld en duur is. Bij de Energiehaven is zeer weinig ruimte beschikbaar.

Gemeente treedt op als mede-initiatiefnemer

Op basis van het haalbaarheidsonderzoek en gesprekken met grondeigenaren is duidelijk geworden dat er voldoende partijen (initiatiefnemers) zijn om het project Wind op Lage Weide officieel te starten. Daarom starten we nu formeel het planproces (conform Utrechts Planproces Gebiedsontwikkeling). De gemeente treedt als mede-initiatiefnemer op in de initiatief- en definitiefase in het verder verkennen van mogelijkheden voor windturbines op bedrijventerrein Lage Weide. Als eerste stap

maken initiatiefnemers en de gemeente afspraken over hun rol en verantwoordelijkheden en leggen we de samenwerking vast in een intentieovereenkomst. Dit staat gepland voor begin 2026.

Zorgvuldig omgaan met stedelijke belangen

Het bedrijventerrein Lage Weide is vanwege haar unieke strategische kenmerken, de grote kavels met hoge milieucategorieën en multimodale bereikbaarheid, essentieel voor de toekomstige economische en stedelijke ontwikkeling van Utrecht en uniek in de provincie Utrecht. Tegelijk loopt Lage Weide tegen haar grenzen aan. Dit vraagt om zorgvuldige ruimtelijke keuzes.

Het realiseren van windturbines op Lage Weide kan een bijdrage leveren aan de gemeentelijke strategische doelen, zoals het verminderen van netcongestie en bedrijven in staat stellen om te verduurzamen. Tegelijk kan het ook op gespannen voet staan met deze belangen zoals de stedelijke hoofdgroenstructuur. Voor de drie deelgebieden betekent dit het volgende.

Deelgebied Isotopenweg/Uraniumphaven: Dit deelgebied is onderdeel van het havengebied Lage Weide. De haven van Lage Weide is de enige rechtstreekse verbinding in de provincie Utrecht met de grote industriële clusters in Nederland, zoals de Maasvlakte en perifere recyclelaars. Daarmee is de haven van Lage Weide het hart van de circulaire industrie in Provincie Utrecht, het hart van de circulaire verwerking van (huishoudelijk) afval uit de provincie Utrecht en cruciaal voor de ambities van vervoer over water, door o.a. retour logistiek (afval) én containervervoer.

Het plaatsen van windturbines kan effect hebben op de huidige (hoofdzakelijk circulaire) maar ook toekomstige bedrijfsactiviteiten in dit gebied. Het volgende nemen we mee in het vervolgonderzoek:

- Het beschermen van kadegebonden bedrijfsactiviteiten door het aanhouden van een minimale afstand van 30 meter van windmolens tot de kade.
- Aandacht voor het gebruik van de gemeentelijke kavels en de verenigbaarheid daarvan met windenergie. De gemeentelijke kavels kunnen een strategische waarde hebben in de toekomst. Met gemeentelijk eigendom van bedrijfskavels in dit gebied, is daardoor sturing mogelijk.
- Het effect van windturbine(s) op het kunnen plaatsen van nieuwe fabrieken en installaties in het zoekgebied.

Deelgebied plas: Op voorhand is nog geen conclusie te trekken of een windturbine verenigbaar is met het verder intensiveren van de kavels in het gebied ten westen van de plas. Dit is een belangrijke ambitie in de ontwerp Omgevingsvisie Lage Weide 2040 om bedrijfsruimte en toekomstbestendige werkgelegenheid te kunnen toevoegen. Dit vergt nader onderzoek.

Er zijn wel negatieve effecten te verwachten op de belangen van groen, ecologie en recreatie, aangezien dit gemeentelijke hoofdgroenstructuur is en in de ontwerp Omgevingsvisie het gebied rond de plas aangemerkt is als kern van de groenstructuur en het verblijven in het groen met lunchommetjes. Deze effecten moeten verder worden onderzocht op basis van de wettelijke afwegingskaders en de ontwerp Omgevingsvisie Lage Weide. Dat onderzoek brengt ook de mogelijkheden voor compensatie en mitigatie in beeld.

Deelgebied Energie Eiland: Op deze locatie lopen ontwikkelingen zoals het uitbreiden van het elektriciteitsnet door Tennet en Stedin en de verduurzaming van de elektriciteitscentrale van Eneco. Eneco, Stedin, TenneT en de gemeente werken momenteel aan een gezamenlijke visie voor het Energie-eiland en de benodigde vergunningen worden voorbereid. Grondeigenaar Eneco heeft aangegeven niet mee te willen werken aan een nader onderzoek voor windenergie.

Op basis van het huidige gebruik van het Energie Eiland is alleen een windturbine met tiphoogte van 90m technisch inpasbaar. In het vervolgonderzoek brengen we de precieze haalbaarheid in beeld.

Hoe ziet het vervolgproces er uit?

Na het sluiten van een intentieovereenkomst starten we de voorbereidingen voor de milieueffectrapportage (MER). De eerste stap is het opstellen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). In de NRD staat beschreven welke varianten we onderzoeken in het MER en op welke thema's, zoals geluid, natuur, veiligheid en toekomstige ontwikkelingen op het bedrijventerrein. Behalve milieueffecten nemen we ook het effect op de stedelijke belangen van Lage Weide mee, zoals de multimodale bereikbaarheid, plek voor grote bedrijven met hoge milieucategorieën en

Datum 28 november 2025
Ons kenmerk xxx

stedelijke groenstructuur. De NRD wordt in het eerste kwartaal 2026 ter inzage gelegd zodat iedereen kan reageren. Vervolgens worden de onderzoeken uitgevoerd en het MER opgesteld. We verwachten dat dit eind 2026 afgerond kan zijn.

In de Nota van Uitgangspunten wordt de belangenafweging in beeld gebracht, gevolgd door een afweging en besluit over de wenselijkheid van windturbines in de verschillende deelgebieden. We verwachten deze Nota in de eerste helft van 2027 aan u voor te kunnen leggen ter vaststelling.

Tot slot

We verwachten u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Begin 2026 verwachten we u te kunnen informeren over de ter inzagelegging van de Ontwerp-Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de plan-m.e.r.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,